

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ.410.011.06.2015
P/15/094

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/094 – Przeciwdziałanie niszczeniu dróg samorządowych przy budowie autostrad i dróg ekspresowych.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontrolerzy	Stanisław Tobolewski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 94366 z dnia 25 maja 2015 r. Artur Rałowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 94367 z dnia 25 maja 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1 - 4)
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Stubnie, 37 – 723 Stubno.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Od 1 grudnia 2010 r. Wójtem Gminy Stubno jest Pan Janusz Słabicki. (dowód: akta kontroli str. 5 - 8)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna¹

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, w latach 2011 – 2013, zarządca dróg gminnych na obszarze Gminy Stubno podejmował skuteczne działania w celu zabezpieczenia tych dróg przed zniszczeniem w trakcie budowy autostrady A-4.

Warunki korzystania z dróg przez wykonawcę odcinka autostrady od Radymna (bez węzła) do Korczowej (km 647+455,82 – 668+837,65) zostały określone w dwóch umowach zawartych z Gminą. Do transportu materiałów wyznaczono odcinki dróg gruntowych służących do transportu rolniczego. Zabezpieczono w ten sposób przed zniszczeniem publiczne drogi gminne służące komunikacji samochodowej. Treść umów zabezpieczała interesy Gminy w zakresie utrzymania właściwego stanu wykorzystywanych dróg, gdyż wykonawca robót zobowiązany został do ich naprawy i modernizacji w trakcie oraz po zakończeniu prac transportowych.

Zarządca dróg monitorował stan dróg wykorzystywanych do transportu materiałów niezbędnych do budowy. Od wykonawcy odcinka autostrady egzekwowano wykonywanie bieżących napraw zniszczeń i uszkodzeń wykorzystywanych przez niego dróg oraz wykonanie końcowego ulepszenia ich nawierzchni.

Ponadto – w efekcie zawartych umów – Gmina uzyskiwała od wykonawcy środki finansowe w kwocie 65 tysięcy złotych oraz materiały budowlane o wartości 31,5 tysiąca złotych (netto), które posłużyły do remontów i napraw bieżących dróg gminnych, także innych niż użytkowane przy budowie autostrady.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

Jednocześnie Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że w latach 2012 – 2014, w ramach zarządu nad drogami gminnymi nie były realizowane czynności wynikające z obowiązujących przepisów. Nie były przeprowadzane okresowe kontrole stanu technicznego dróg, określone w przepisach ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane*² oraz ustawy z dnia 21 marca 1985 r. *o drogach publicznych*³. Nie prowadzono ksiąg drogi oraz dziennika objazdu dróg, pomimo obowiązku określonego – odpowiednio – w § 10 i § 11 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. *w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom*⁴. Nie został opracowany plan rozwoju gminnej sieci drogowej, pomimo obowiązku nałożonego przepisem art. 20 pkt 1 ustawy *o drogach publicznych*.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Sieć dróg publicznych na terenie Gminy Stubno, według stanu na 1 czerwca 2015 r. wynosiła łącznie 108,7 km, w tym: fragment autostrady A-4 o łącznej długości 3,9 km (dwa odcinki długości: 0,9 km oraz 3,0 km), 5 dróg powiatowych o łącznej długości 32,7 km oraz sieci dróg gminnych o łącznej długości 72,1 km, w tym 44,7 km dróg o nawierzchni gruntowej – 62 % długości tych dróg.

(dowód: akta kontroli str. 51, 63 - 65, 76 - 81, 148 - 150, 153)

1.1. Monitorowanie przez zarządcę dróg samorządowych stanu i zniszczeń dróg lokalnych

1.1.1. Legalność i rzetelność działań w zakresie zachowania właściwego stanu technicznego gminnej sieci drogowej

Zgodnie z zapisami „Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Stubno”, zagadnienia związane z zarządzaniem drogami gminnymi zostały przypisane do realizacji Referatowi Gospodarki Komunalnej i Inwestycji. Zadania w tym zakresie powierzone pracownikowi posiadającemu tytuł technika budowlanego oraz wykształcenie wyższe (licencjackie) w specjalności zarządzanie bezpieczeństwem. Nadzór nad realizacją zadań przypisano kierownikowi ww. Referatu.

Nie opracowano procedur określających warunki wykonywania przez Referat zadań z zakresu zarządzania drogami. Zadania te określono w regulaminie organizacyjnym Urzędu oraz w zakresie czynności pracownika.

(dowód: akta kontroli str. 9 - 49, 52 - 62)

W trakcie kontroli stwierdzono, iż nie został opracowany plan rozwoju gminnej sieci drogowej na lata 2012 – 2014.

Zarządca dróg gminnych nie prowadził ksiąg drogi oddzielnie dla każdego odcinka drogi, jak również dziennika objazdu dróg.

² Dz. U. z 2013 r., poz. 1409 ze zm.

³ Dz. U. z 2015 r., poz. 460

⁴ Dz. U. Nr 67, poz. 582

Nie były przeprowadzane także okresowe kontrole stanu technicznego dróg, o których mowa w art. 20 pkt 10 ustawy o drogach publicznych oraz art. 62 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy Prawo budowlane.

(dowód: akta kontroli str. 50 - 51, 124 - 127)

W okresie objętym kontrolą, roczne informacje o sieci dróg publicznych były sporządzane i przekazywane do GDDKiA w terminie do końca I kwartału każdego roku. Zgodnie z informacjami zawartymi w sprawozdaniach nie odnotowano wypadków drogowych w związku z wzmożonym ruchem samochodów dostarczających materiały do budowy autostrady A-4.

(dowód: akta kontroli str. 63 - 72, 173 - 176)

1.1.2. Monitoring stanu technicznego dróg zlokalizowanych w pobliżu budowanych odcinków autostrady.

W latach 2012 – 2014, pracownicy Urzędu Gminy przeprowadzali przeglądy stanu technicznego dróg wykorzystywanych przez samochody ciężarowe dowożące materiały niezbędne do budowy autostrady A-4. Były to drogi o charakterze gruntowym, którymi transportowano materiał sypki z pobliskiej kopalni w miejscowości Chałupki Dusowskie. Z wykonanych czynności sporządzano notatki lub protokoły. Przeprowadzano także oględziny innych odcinków dróg gminnych w pobliżu budowanej autostrady A4. Po opuszczeniu dróg gminnych, dalszy transport kruszywa do autostrady odbywał się po drogach powiatowych.

Monitoring prac i transportu budowlanego w zakresie zagrożenia dla stanu technicznego dróg gminnych w latach 2012 – 2014 był prowadzony przez urzędników Gminy na bieżąco, we współpracy z sołtysami oraz mieszkańcami miejscowości, przez które odbywał się transport ładunków. Urząd występował do wykonawcy robót o podjęcie określonych działań. Podejmowane działania znalazły odzwierciedlenie w korespondencji Urzędu Gminy z wykonawcą robót.

(dowód: akta kontroli str. 73 - 79, 82 - 100, 124 - 127, 137, 168, 170 - 172, 179)

1.1.3. Zapewnienie bezpieczeństwa lokalnego ruchu drogowego w trakcie budowy autostrady.

W związku z budową odcinka autostrady A-4 przebiegającego przez obszar Gminy Stubno i koniecznością transportu materiałów sypkich, Gmina w porozumieniu z wykonawcą robót ustaliła odcinki dróg gruntowych – dojazdów do pól – które miały być udostępnione do tego transportu.

W zawartych umowach określono następujące drogi jako udostępnione do transportu materiałów budowlanych:

- Nakło – Chałupki Dusowskie (po uznaniu za drogę gminną droga nr 138533R),
- Stubno – Chałupki Dusowskie (po uznaniu za drogę gminną droga nr 138523R),
- Stubienko – Chałupki Dusowskie (po uznaniu za drogi gminne drogi nr 138503R i 138504R),
- Gaje – Nienowice (nie posiada charakteru publicznej drogi gminnej).

Okres obowiązywania umowy określono na koniec 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 86 - 87)

Gmina nie wydawała zezwoleń na przejazd pojazdów nienormatywnych wykorzystywanych przy budowie autostrady. Wykonawca robót nie zwracał się o takie zezwolenia.

W latach 2012 – 2015, do Urzędu Gminy Stubno nie wpłynęły zgłoszenia przejazdów pojazdów nienormatywnych, wykorzystywanych przy budowie autostrady, na podstawie zezwoleń wydanych przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad.

Na terenie Gminy Stubno nie były ustalane stałe oraz tymczasowe organizacje ruchu dla dróg gminnych wykorzystywanych przy budowie autostrady.

Przez teren Gminy Stubno przebiegają fragmenty pięciu dróg powiatowych: 1818R o długości 9,975 km, 1822R o długości 3,773 km, 1823R o długości 9,782 km, 2416R o długości 6,371 km oraz 2415R o długości 2,811 km.

Za wyjątkiem drogi nr 2416R, pozostałe drogi wykorzystywane były przy budowie autostrady. Tymczasowe organizacje ruchu ustalane były dla drogi nr 1818R. Według informacji uzyskanych w Zarządzie Dróg Powiatowych w Przemyślu, przestrzeganie organizacji ruchu było kontrolowane w terenie i nie stwierdzono przypadków jej naruszania.

(dowód: akta kontroli str. 86 - 102, 145 - 146, 153, 165, 168)

W okresie objętym kontrolą, w związku z budową odcinka autostrady, Gmina nie zwracała się do Policji i Inspekcji Transportu Drogowego o kontrole pojazdów obsługujących tę budowę. Według informacji uzyskanych w Komendzie Miejskiej Policji w Przemyślu, na terenie Gminy, w latach 2012 – 2015, nie odnotowano przypadków zdarzeń drogowych, których przyczyną był zły stan techniczny drogi czy zły stan oznakowania związany z budową autostrady. W latach 2012 – 2014 Wojewódzki Inspektorat Ruchu Drogowego w Rzeszowie przeprowadził łącznie 3 kontrole na drogach Gminy Stubno, które dotyczyły ciężarowych środków transportowych obsługujących budowę autostrady A4. Nie stwierdzono przypadków naruszeń przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o *transporcie drogowym*⁵ oraz ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. *Prawo o ruchu drogowym*⁶, które mogły mieć wpływ na stan nawierzchni i bezpieczeństwo ruchu.

(dowód: akta kontroli str. 147 - 152)

1.1.4. Nadzór nad działalnością zarządu dróg oraz realizacja wniosków pokontrolnych NIK z poprzednich kontroli.

W okresie objętym kontrolą, Starostwo Powiatowe w Przemyślu przeprowadziło 6 kontroli, które swoim zakresem obejmowały stan oznakowania na drogach gminnych. Zalecenia pokontrolne dotyczyły ustawienia brakujących znaków na poszczególnych odcinkach dróg. Zarządca dróg stosował się do wydanych zaleceń i w wyznaczonych terminach ustawiał odpowiednie znaki oraz informował o tym Starostwo.

Ponadto w latach 2012 – 2014 Starostwo stwierdziło, w czasie dokonanych kontroli oznakowania, brak posiadania przez gminę projektów organizacji ruchu dla dróg gminnych za wyjątkiem drogi nr 16509 R GOK - Nowa Szkoła (km 0+000-0+930).

⁵ Dz. U. z 2013 r. poz. 1414 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2012 r. poz. 1137 ze zm.

W zaleceniach pokontrolnych Starostwo nakazywało wykonanie przedmiotowych projektów. Według wyjaśnienia Wójta, projekty te nie zostały sporządzone ze względu na brak środków finansowych w budżecie gminy na ten cel.

(dowód: akta kontroli str. 104 - 115, 179 - 180)

Nadzór Wójta nad działalnością Referatu Gospodarki Komunalnej i Inwestycji odbywał się w trybie roboczym i polegał na zlecaniu wykonywania przez pracowników dodatkowych kontroli dróg, które były narażone na ruch pojazdów przeciążonych w związku z budową autostrady A4. Ponadto Wójt wyjaśnił: *Zwyczajowo podczas codziennych rozmów z kierownikiem referatu i pracownikami omawiane były problemy i sposób ich załatwiania. Audytu ani kontroli nie przeprowadzano bowiem problematyka była pod stałym nadzorem.*

(dowód: akta kontroli str. 82 - 102, 104 - 115, 124 - 127, 170 - 175)

W okresie objętym kontrolą, Najwyższa Izba Kontroli nie przeprowadzała w Gminie Stubno kontroli obejmujących swym zakresem zagadnienia związane ze stanem technicznym dróg, dokumentacją i oznakowaniem dróg.

(dowód: akta kontroli str. 116 - 119)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W latach 2012 – 2014 Gmina Stubno nie posiadała opracowanego planu rozwoju gminnej sieci drogowej, czym naruszone zostały postanowienia przepisu art. 20 pkt 1 ustawy *o drogach publicznych*.

Według wyjaśnień Wójta Gminy Stubno, przyczyną tego stanu rzeczy był brak środków finansowych w budżecie gminy.

2. Dla dróg gminnych nie były prowadzone książki drogi oddzielnie dla każdego odcinka dróg jak również dziennik objazdu dróg. Obowiązek prowadzenia tych dokumentów wynika z treści – odpowiednio – § 10 i § 11 rozporządzenia Ministra Infrastruktury *w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom*.

Wójt Gminy Stubno wyjaśnił, że przyczyną braku przedmiotowej dokumentacji był brak środków finansowych w budżecie gminy.

3. Nie były przeprowadzane okresowe kontrole stanu technicznego dróg gminnych. Obowiązek prowadzenia tych kontroli określony został przepisem art. 20 pkt 10 ustawy *o drogach publicznych* oraz art. 62 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy *Prawo budowlane*.

Według wyjaśnień Wójta Gminy Stubno, nie przeprowadzano tych kontroli ze względu na brak środków finansowych.

Odpowiedzialnym za opracowanie projektu planu rozwoju gminnej sieci drogowej, prowadzenie książek drogi i dziennika objazdu dróg oraz za przeprowadzanie kontroli stanu technicznego dróg jest zarządca dróg, którym – zgodnie z art. 19 ust. 2 pkt 4 ustawy *o drogach publicznych* – w przypadku dróg gminnych jest wójt gminy.

Najwyższa Izba kontroli stwierdza, że zarządca dróg gminnych na obszarze Gminy Stubno podejmował skuteczne działania w celu zachowania właściwego stanu technicznego dróg wykorzystywanych przy budowie autostrady A-4.

W ramach zarządu nad drogami gminnymi nie były natomiast realizowane czynności wynikające z przepisów obowiązujących w zakresie opracowania planu rozwoju gminnej sieci drogowej, prowadzenia ksiąg drogi oraz dziennika objazdu dróg, a także przeprowadzania kontroli stanu technicznego dróg.

1.2. Egzekwowanie przez Gminę naprawy zniszczeń i uszkodzeń powstałych przy budowie autostrady A4

1.2.1. Umowy z wykonawcą autostrady w zakresie sposobu korzystania z dróg lokalnych

Gmina przed rozpoczęciem prac budowlanych przy autostradzie A-4 (decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji z dnia 13.12.2010 r.) zawarła w dniu 21.04.2011 r. umowę z wykonawcą inwestycji, dotyczącą zakresu i sposobu korzystania z dróg lokalnych.

Umowa została zawarta z inicjatywy Gminy Stubno w związku z wnioskiem wykonawcy o udostępnienie dojazdu do żwirowni. Zgoda na korzystanie z dróg obowiązywała w czasie nie dłuższym niż do końca 2012 r.

Umową Gmina udostępniła do transportu kruszywa 5 dróg (wyszczególnionych w pkt. 1.1.3 niniejszego wystąpienia), które były drogami gruntowymi, zwyczajowo używanymi wyłącznie do ruchu pojazdów rolniczych (drogi polne nie będące gminnymi drogami publicznymi). Drogi te umożliwiały bezpośredni dojazd do odcinka budowanej autostrady lub do sieci dróg powiatowych. Drogi te stały się drogami gminnymi (za wyjątkiem drogi Gaje – Nienowice) w roku 2012, w związku podjęciem uchwały Rady Gminy Stubno nr XIX/158/2012 z dnia 19 listopada 2012 r. *w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych*. Do 2012 r. ruch wysokonażowych pojazdów wykonawcy autostrady odbywał się poza siecią dróg gminnych.

(dowód: akta kontroli str. 139, 73 - 102, 165)

W treści umowy określono następujące obowiązki wykonawcy autostrady związane z utrzymaniem dróg dojazdowych:

- bieżące utrzymanie nawierzchni wykorzystywanych dróg,
- wyrównanie nawierzchni dróg po zakończeniu eksploatacji.

Strony umowy oszacowały, że ilość kruszywa niezbędnego do napraw wyniesie 1m³ na 5 mb drogi.

Sekretarz Gminy – z upoważnienia Wójta – poinformowała, że nie istniała potrzeba dokonywania inwentaryzacji początkowej stanu dróg udostępnionych wykonawcy, urządzeń w ciągu tych dróg oraz obiektów budowlanych na terenach do nich przyległych, ze względu na charakter tych dróg oraz brak takich urządzeń i obiektów.

(dowód: akta kontroli str. 86 – 87, 165)

W związku z niewywiązywaniem się wykonawcy autostrady z zapisów umowy, ze względu na brak tzw. bieżącego utrzymania i niewłaściwą technologię napraw, Gmina – pismem z dnia 25.06.2012 r. – wypowiedziała ww. umowę, z równoczesnym żądaniem realizacji zobowiązań wykonawcy określonych w § 4 ust. 4 tej umowy, tj. wykonania napraw uszkodzeń dróg powstałych w trakcie obowiązywania umowy.

Wykonawca autostrady – pismem z dnia 16.10.2012 r. – poinformował Gminę o zakresie prac remontowych wykonanych na użytkowanych drogach dojazdowych, objętych umową:

- droga Nakło – Chałupki Dusowskie – wbudowano łącznie 360 m³ kruszywa,
- droga Stubno – Chałupki Dusowskie – wbudowano 300 m³ kruszywa,
- droga Stubienko – Chałupki Dusowskie – wbudowano 180 m³ kruszywa.

Pozostałe z szacunkowego rozliczenia 1260 m³ kruszywa pozostawiono do dyspozycji Gminy.

Naprawy powyższych dróg dokonano według następującej technologii: usypanie i wyrównanie warstwy o średniej grubości ok. 30 mm, zagęszczenie tej warstwy walcami stalowo – gumowymi. Ponadto wykonawca autostrady zobowiązał się do ponownej, ostatecznej naprawy nawierzchni po zakończeniu prac polowych powodujących uszkodzenia naprawionej już nawierzchni przez sprzęt rolniczy.

Na piśmie wykonawcy autostrady JP-AVAX/A4/1028/2013/JD z dnia 15.07.2013 r. Wójt Gminy Stubno potwierdził wykonanie zobowiązań wykonawcy, wynikających z umowy z dnia 21.04.2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 86 - 102)

W dniu 7.06.2013 r. Gmina zawarła z wykonawcą autostrady kolejną umowę na udostępnienie drogi Stubienko – Chałupki Dusowskie (obecnie drogi nr 138503 i 138504). Umowa miała obowiązywać do 30.09.2013 r.

W treści umowy określono, że wykonawca autostrady będzie systematycznie polewał drogę wodą, uzupełniał na bieżąco ubytki w nawierzchni i dogęszczał nawierzchnię. W terminie 30 dni od zakończenia użytkowania drogi zostanie gruntownie wyremontowana, wyprofilowana, ubytki dopełnione i dogęszczone, a istniejące rowy wyczyszczone kosztem i staraniem wykonawcy autostrady.

Ponadto wykonawca zobowiązał się do dostarczenia we wskazane miejsce 1260 m³ kruszywa jako rozliczenia umowy z 2011 r. Wartość kruszywa ustalono na kwotę 31,5 tysiąca złotych (netto). Wykonawca zobowiązał się również do wbudowania we wskazanym przez Gminę miejscu 200 ton masy mineralno – bitumicznej. Wartość tego zobowiązania określono na 53 tysiące złotych (netto).

(dowód: akta kontroli str. 96 – 97, 99)

Wykonawca autostrady w zamian za wbudowanie w drogi 200 t masy bitumicznej przekazał Gminie kwotę 65,1 tys. zł (53 tys. zł netto), tj. kwotę określoną w umowie z dnia 7.06.2013 r., stanowiącą równowartość takich robót. Kwota ta została wykorzystana jako wkład własny do sfinansowania inwestycji drogowej w 2013 r. Ponadto – zgodnie z ww. umową – Wykonawca autostrady przekazał na rzecz Gminy kruszywo pozostałe z rozliczenia umowy z dnia 21.04.2011 r., niewykorzystane do remontu dróg. Protokolarnego przekazania kruszywa w ilości 1260 m³ dokona-

no w dniu 8.07.2013 r. W księgach rachunkowych odnotowano przyjęcie kruszywa na koncie 310 – Materiały. Kruszywo rozdysponowano na bieżące fragmentaryczne remonty dróg gminnych wykonywane siłami i środkami własnymi Gminy.

Wykonawca autostrady pismem JP-AVAX/A4/898/2013/DJ z dnia 2.07.2013 r. poinformował o wykonaniu swoich zobowiązań wynikających z umowy. Na piśmie tym Wójt Gminy Stubno potwierdził wykonanie zobowiązań wykonawcy wynikających z umowy z dnia 7.06.2013 r.

W wyniku realizacji umów zawartych przez Gminę, z wykonawcą odcinka autostrady, nawierzchnia dróg polnych udostępnionych do transportu została ulepszona, a Gmina uzyskała kruszywo i środki finansowe na naprawę innych odcinków dróg gminnych.

(dowód: akta kontroli str. 86 – 102, 128 – 137, 166 – 167, 181-186)

1.2.2. Naprawa zniszczeń i uszkodzeń poeksploatacyjnych dróg (w przypadku nieskuteczności działań podejmowanych przez zarządcę drogi w trakcie trwania budowy)

Nie wystąpiły przypadki konieczności naprawy zniszczeń i uszkodzeń dróg gminnych w związku z nieskutecznością działań podejmowanych przez zarządcę tych dróg w trakcie budowy autostrady.

Realizacja zawartych umów na korzystanie przez wykonawcę autostrady z wydzielonych dróg gminnych przyniosła efekty w zakresie wyprowadzenia ruchu pojazdów wysokotonażowych z sieci publicznych dróg gminnych na drogi polne, niezniszczenia dróg publicznych oraz zmodernizowania (ulepszenia) nawierzchni 4 dróg polnych, co umożliwiło następnie zaliczenie ich w 2012 r. do sieci dróg gminnych.

(dowód: akta kontroli str. 83 – 102, 128 – 137, 165, 168)

1.2.3. Oględziny wybranych odcinków dróg

Oględzinom poddano dwie drogi gminne oznakowane 138503 R oraz 138504 R (tzw. drogi technologiczne). Drogi łącznie posiadają około 4,8 km długości i są przedzielone drogą powiatową Stubienko – Barycz biegnącą w osi wschód – zachód. W czasie budowy odcinka autostrady A4 stanowiły ciąg komunikacyjny prowadzący od kopalni kruszywa w Chałupkach Dusowskich do drogi powiatowej przebiegającej przez miejscowość Stubienko. Obecnie drogi (138503 R oraz 138504 R) mają nawierzchnię gruntową ulepszoną o szerokości około 6,5 metra, przebiegają wśród pól uprawnych, stanowiąc do nich dojazd. W skład nawierzchni jezdni wchodzi wyrównany i utwardzony żwir oraz kamień, służące do zwiększenia nośności. Wgłębienia w powierzchni części jezdnej drogi są wynikiem przemieszczania się po drodze ciężarówek i ciągników rolniczych wywożących z pól produkty rolne. W związku z faktem, iż obecnie wymienione drogi pełnią funkcje dojazdu po pól uprawnych nie posiadają znaków, sygnalizacji oraz urządzeń bezpieczeństwa.

(dowód: akta kontroli str. 128 - 137)

1.2.4. Współdziałania zarządcy dróg z oddziałem GDDKiA

W trakcie budowy autostrady A-4 zarządca dróg gminnych w Gminie Stubno nie współpracował z oddziałem GDDKiA w zakresie ochrony stanu technicznego tych dróg. Wójt Gminy podał, że nie zachodziła potrzeba takiej współpracy, ponieważ ruch samochodów ciężarowych używanych do budowy autostrady nie miał większego wpływu na stan techniczny tych dróg – dróg polnych, dojazdowych do pól, nieutwardzonych, ziemnych.

W harmonogramie remontów dróg gminnych nie uwzględniono prac na drogach, które wykorzystywane były przy budowie autostrady.

(dowód: akta kontroli str. 124 - 127)

Ustalono nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba kontroli stwierdza, że zarządca dróg gminnych na obszarze Gminy Stubno egzekwował w sposób właściwy naprawę zniszczeń i uszkodzeń tych dróg, powstałych przy budowie autostrady A4.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli,⁷ wnosi o:

1. Opracowanie planu rozwoju gminnej sieci drogowej.
2. Założenie i prowadzenie ksiąg drogi dla każdego odcinka dróg gminnych.
3. Prowadzenie dziennika objazdu dróg gminnych.
4. Przeprowadzanie okresowych kontroli stanu technicznego dróg gminnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

⁷ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096

Obowiązek poinformowania
NIK o sposobie wykorzystania
uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, dnia sierpnia 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Kontroler
Stanisław Tobolewski
Główny specjalista k.p.

Dyrektor
Wiesław Motyka

.....
podpis

.....
podpis

Kontroler
Artur Rałowski
Główny specjalista k.p.

.....
podpis